Kenniscongres Sterk Groningen!
Over leefbaarheid en techniek

Donderdag 26 september 2019

Georganiseerd door het Kennisplatform Leefbaar en Kansrijk Groningen en het Kennisplatform Bouwen en Versterken

Kenniscongres

De tweede editie van het kenniscongres werd, net zoals vorig jaar, drukbezocht door een breed publiek van bewoners, vertegenwoordigers van overheden, het bedrijfsleven, de politiek en maatschappelijke organisaties. Zij lieten zich bijpraten door diverse sprekers over zowel bestaande als nieuwe kennis in het licht van het Groningse aardbevingsdossier.

Binnenkomst

De gasten werden verwelkomd in de hal van BuildinG (gevestigd op het Zernike terrein in Groningen). Anne Jan Toonstra, dagvoorzitter en cabaretier opende het congres en ging in gesprek met Patriecia Kolthof, een van de journalisten die schreef aan het boek: *'Ik wacht: 101 verhalen uit het aardbevingsgebied.'*

Wie snapt het nog?

Na de opening volgde onder leiding van Toonstra de paneldiscussie 'Wie snapt het nog?' met Peter Spijkerman (Nationaal Coördinator Groningen), Bas Kortmann (Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen), Susan Top (Groninger Gasberaad), Siem Jansen (Nationaal Programma Groningen) en Joost Coolegem (bouwbedrijf Van Wijnen). Kortmann en Spijkerman spraken hun ambitie uit om schadeafhandeling en versterking gezamenlijk aan te pakken. Op de vraag of alles anders wordt nu de gaskraan in 2022 dicht gaat reageerde Peter Spijkerman: “Nee, de gemeentelijke plannen waar afspraken over zijn gemaakt, gaan door... het geld is er en die plannen gaan we niet wijzigen.” Ondanks de goede voornemens werd duidelijk dat de versterking moeizaam tot uitvoering komt. Volgens Susan Top moet het wegnemen van onduidelijkheid, onzekerheid en bureaucratie centraal staan in de aanpak. Joost Coolegem gaf aan dat de bouwbedrijven nog steeds klaar zijn om aan de slag te gaan. Hierna verdeelden de gasten zich over zeven verschillende kennissessies.

Samenwerking gemeenten en bewoners

Christophe de Jongh (VanOnderen), Maartje Kiep (Groninger Dorpen), Anja Woortman (Gemeente Midden-Groningen) en Mayke Zandstra (Gemeente Groningen) bespraken de mate waarin burgers betrokken worden bij besluiten door de gemeente. Zowel top-down als bottom-up initiatieven werden toegelicht. Hierdoor ontstond een dynamische sessie waarin veel aandacht was voor vragen vanuit het publiek.

Proces van versterking

Francine Kiewiet (Staatstoezicht op de Mijnen) stond stil bij het Hazard and Risk Assessment (HRA)-model. Dit model wordt gebruikt om aan te geven welke huizen het meest onveilig zijn. Ze gaf aan dat dit slechts een startpunt is. Het gezond verstand blijft, naast dit model, erg belangrijk bij zowel het bepalen van de reikwijdte en prioritering, als bij versterkingsmaatregelen. Katherine Stroebe (onderzoeksleidster Gronings Perspectief) sprak over de grote psychische impact op bewoners en de onzekerheid waarin zij leven. Ze deed aanbevelingen over communicatie en het neerleggen van de regie bij burgers. Peter Spijkerman (NCG) sprak over uitdagingen waar de NCG voor staat nu ze verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de versterkingsoperatie.

Economisch perspectief voor Groningen

In deze sessie was er een levendige discussie tussen bestuurders, ondernemers uit de regio en adviseurs in ondernemerschap. Men was het eens over de (groene) groei kansen voor Groningen. Maar hoe kom je nu tot een helder en uitvoerbaar handelingsperspectief? Verschillende onzekerheden en uitdagingen zijn besproken voor zowel ondernemers als investeerders. Siem Jansen (NPG) gaf aan zich hiervan bewust te zijn en zet daarom in op het bundelen van krachten van verschillende organisaties zodat er één aanspreekpunt komt voor ondernemers. Aan de sessie droegen bij: Akke Groenewoud Economic Board Groningen (EBG), Siem Jansen (NPG) en Ernst Ottens (Werkplein Ability).

Zorgvastgoed en versterkingsopgave

Hoe organiseren we zorg efficiënt en effectief op korte en lange termijn? En hoe draagt de gebouwde omgeving daar aan bij, met een activerende leefomgeving en levensloopgeschikte woningen en innovatieve zorggebouwen die circulair zijn en 'krimpproof'? Tijdens deze sessie werd ook gesproken over hoe de versterkingsopgave kansen biedt om anders naar de toekomst van zorggebouwen te kijken. Met bijdragen van Johan Baltes (NCG), Daan Bultje (Healthy Ageing Network), Hilde van Ree (Groninger Huis), Bé Schollema (Gemeente Loppersum) en Inge Zwerver (Groninger Dorpen).

De Smaak van het Noorden

Na vier kennissessies werd gepauzeerd en konden gasten genieten van een (h)eerlijke maaltijd, verzorgd door 'De Smaak van het Noorden'. De cateraar uit Groningen heeft een passie voor smaken en biologische streekproducten. Na het eten verdeelden de bezoekers zich over de drie laatste kennissessies.

Bewoners en hun contact met instanties

In deze sessie vertelde Suzan Wierenga (KAW Architecten) dat het belangrijk is om bewoners goed te informeren over bouwprojecten. Daarvoor gaat ze bij bewoners langs en organiseert ze informatieve bewonersavonden. Justin Richardson (onderzoeker, RUG) beschreef hoe het leven van bewoners stil staat tijdens de schadeafhandeling en de impact hiervan op de gemeenschap. Tot slot sprak Hanneke Muthert (wetenschapper, RUG) over het belang van geestelijke verzorging in het aardbevingsgebied. Dit ondersteunt mensen zodat zij zich betekenisvol kunnen verhouden tot hun situatie.

Energietransitie in Groningen

Klaas Everts (ondernemer uit Middelstum) vertelde hoe hij zijn bedrijf en pand aan het verduurzamen is. Ondanks de onzekerheid over de versterkingsopgave, kun je met uithoudingsvermogen en inventiviteit toch zelf al concrete stappen zetten in verduurzaming. Ook werd duidelijk dat er nog een flinke kloof is tussen wat mogelijk is in het kader van de energietransitie en wat mensen kunnen overzien en betalen. Johan Duut (Groninger Energiekoepel) gaf inzicht in de mogelijkheden over hoe je samen met buurtbewoners energie kunt opwekken en besparen.

Meet- en monitoring technieken

Bernard Dost (KNMI), Huibert Borsje (Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek, TNO), Onno Dijkstra (Fugro) en Jelle Pama (Hanzehogeschool Groningen) toonden het doel en de resultaten van langlopende monitoractiviteiten in Groningen. Meerdere meettechnieken worden gebruikt om de effecten van aardbevingen te registreren en het ontstaan en de ontwikkeling van schade aan Groninger gebouwen te onderzoeken. Hans Eckhart (NCG) lichtte toe hoe de “pilot tiltsensoren” is opgezet. Deze pilot moet uitwijzen in hoeverre tiltsensoren aanvullende informatie opleveren bij het beoordelen van schade en voor het bepalen van risico’s.

Een bloeiend Groningen

Als bedankje werden groeikaarten uitgedeeld met daarop de tekst 'Welke kennis zet jij in voor een bloeiend Groningen?' Een duurzame herinnering voor een geslaagd congres!

Een nieuwe dag

Dagvoorzitter Anne Jan Toonstra sloot het congres af met het speciaal voor deze dag gecomponeerde lied ‘Een nieuwe dag’: "Want er valt nog steeds genoeg te zeggen. Maar ondertussen moeten we aan de slag. Met het Groningen van morgen. Een nieuwe dag." Het congres werd afgesloten met een borrel.

Meer informatie?

Website platform Leefbaar en Kansrijk Groningen

Website platform Bouwen en Versterken

Het kenniscongres Sterk Groningen werd in onafhankelijkheid georganiseerd door het Kennisplatform Leefbaar en Kansrijk Groningen en het Kennisplatform Bouwen en Versterken en financieel ondersteund door de Nationaal Coördinator Groningen.